

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om en europæisk industripolitik for føde- og drikkevaresektoren

(2015/C 332/04)

Ordfører: Ludvík JÍROVEC**Medordfører: Edwin CALLEJA**

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 10. juli 2014 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, på eget initiativ at udarbejde en udtalelse om:

»Føde- og drikkevaresektoren«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Rådgivende Kommission for Industrielle Ændringer (CCMI), som vedtog sin udtalelse den 4. maj 2015.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 508. plenarforsamling den 27.—28. maj 2015, mødet den 27. maj 2015, følgende udtalelse med 151 stemmer for, 1 imod og 5 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger**1.1. Konklusioner****1.1.1. Tendenser**

Frem mod 2050 vil hovedtendenserne i den demografiske udvikling bl.a. blive en voksende og aldrende befolkning, urbanisering og øget ulighed. »I 2050 vil verdens befolkning nå 9,1 mia., hvilket er 34 % mere end i dag. Næsten hele denne befolkningstilvækst vil foregå i udviklingslandene. Urbaniseringen vil fortsætte i et accelererende tempo, og ca. 70 % af verdens befolkning vil bo i byerne (over for 49 % i dag). For at møde den stigende efterspørgsel skal fødevareproduktionen vokse med 70 % (fødevarer, der bruges til biobrændsel ikke medregnet)«⁽¹⁾.

1.1.2. Den europæiske føde- og drikkevaresektors rolle

Den europæiske føde- og drikkevaresektor vil skulle udforme sin udviklingsstrategi i et miljø med moderat økonomisk vækst, færre naturressourcer, strukturelt høje priser på råvarer og energi og vanskelig adgang til kapital. Innovation vil få en central rolle for dens konkurrenceevne.

Sektoren må derfor rustes til at klare de udfordringer, der venter forude. Denne EØSU-udtalelse fokuserer på centrale politikområder, som bør tages op for at skabe et mere erhvervsvenligt miljø. Formålet er at sætte føde- og drikkevaresektoren i stand til at opnå en bæredygtig vækst, blive innovativ og skabe nye arbejdspladser, samtidig med at den fortsat skal levere sikre, nærende fødevarer af høj kvalitet og til en billig penge til forbrugerne.

1.1.3. Behovet for en sektorspecifik industripolitik for den europæiske føde- og drikkevaresektor

EØSU slår kraftigt til lyd for en sektorspecifik industripolitik for den europæiske føde- og drikkevaresektor, der er skræddersyet til sektorens særlige behov. Udvalget mener, at dette kan gøres ved at forny mandatet for Forummet på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevareforsyningskæde for perioden 2015-2019 (dets mandat udløb den 31. december 2014).

⁽¹⁾ http://www.fao.org/fileadmin/templates/wsfs/docs/expert_paper/How_to_Feed_the_World_in_2050.pdf

1.2. **Anbefalinger**

EØSU henleder Europa-Kommissionens, Europa-Parlamentets, Det Europæiske Råds og de nationale regeringers opmærksomhed på nedenstående prioriterede områder for videreudvikling af den europæiske føde- og drikkevaresektor. Udvalget henleder desuden føde- og drikkevarevirksomhedernes opmærksomhed på de initiativer og foranstaltninger, som kræves fra deres side.

1.2.1. **Fremskridt i retning af fuldførelse af det indre marked**

Europa-Kommissionen og medlemsstaterne bør arbejde hen imod fuldførelse af det indre marked ved at sikre fri bevægelighed for føde- og drikkevarer. Dette er en forudsætning for forbedring af de europæiske føde- og drikkevarevirksomheders konkurrenceevne, hvilket ikke behøver at indebære vedtagelse af yderligere lovgivning, men snarere sikring af en bedre gennemførelse af de eksisterende bestemmelser.

Kommissionen bør kortlægge og overvåge fremskridtene med hensyn til

- Kommissionens igangværende REFIT-program. Dette bør bidrage til fuldførelsen af det indre marked for fødevarer uden at tabe de eksisterende standarder for arbejdstageres arbejdsvilkår af syne.
- Den seneste reform af den fælles landbrugspolitik, som må gennemføres uden at skabe konkurrencevridning mellem medlemsstaterne og på en måde, som fremmer bæredygtig produktion.
- EU-Initiativet »Apprentice Pledge«. Dette kræver fuld støtte fra medlemsstaterne til gennemførelsen.

1.2.2. **International fremme af handel med føde- og drikkevarer**

I tråd med sin udtalelse af 4. januar 2010 om handel og fødevarerikkerhed ⁽²⁾ minder EØSU om, at fødevarerikkerhed fortsat skal være en nøglemålsætning i alle løbende internationale forhandlinger.

EU's forhandlingsstrategier på internationalt plan bør stræbe efter afskaffelse af toldsatser på EU-eksport og fremme af handel gennem anvendelsen af internationalt anerkendte standarder i de lande, der har størst potentiale med hensyn til en udvidelse af handlen. Kommissionen bør

- stræbe efter et fordelagtigt resultat af udestående forhandlinger om betydningsfulde EU-handelsaftaler (især med USA, Japan og partnerlande i Sydøstasien), da de kan bringe væsentlige fordele til EU's føde- og drikkevareproducenter
- overvåge gennemførelsen af gældende handelsaftaler
- tilstræbe en bedre samordning mellem bilaterale og multilaterale aftaler
- sikre gensidighed i behandlingen i forbindelse med såvel nedbringelsen af toldsranker som fjernelsen af ikketoldmæssige handelshindringer og garantere, at de eksisterende EU-standarder for beskyttelse af forbrugerne, miljøet og sundheden bevares.

Europa-Kommissionen bør øge sin støtte til globaliseringsprocessen i SMV'er. Offentlig støtte er fortsat vigtig for at

- skabe gunstige eksportvilkår ved at fjerne handelshindringer
- lette adgang til handelsfinansiering (eksportkredit og -forsikring)

⁽²⁾ EUT C 255 af 22.9.2010, s. 1.

- støtte eksportfremmende foranstaltninger baseret på offentligt-privat samarbejde
- indsamle information om importkrav i tredjelande og formidle den til repræsentative sammenslutninger af SMV'er.

1.2.3. **Føde- og drikkevaresektorens egne initiativer med henblik på at styrke de menneskelige ressourcer og fastholde beskæftigelsen**

Der er presserende behov for, at sektoren selv forbedrer sit image, især over for de unge. Behovet for at tiltrække bedre uddannede menneskelige ressourcer bør understøttes ved hjælp af:

- mere sektorbaseret arbejdsmarkedsinformation af høj kvalitet i alle medlemsstater, der kan bidrage til at løse problemet med asymmetrisk information mellem arbejdsgivere og potentielle arbejdstagere, samt identifikation og afhjælpning af mismatch af færdigheder
- regelmæssig validering af studieforløb på de højere læreanstalter med inddragelse af repræsentanter for føde- og drikkevaresektoren med henblik på at sikre den erhvervsfaglige uddannelsessektors fortsatte relevans
- lærlingeprogrammer, der er åbne for alle nyansatte i føde- og drikkevaresektoren — ikke kun for de unge. Dette er særlig vigtigt for at frigøre potentialet hos kvinder, der vender tilbage til arbejdsmarkedet, og ældre arbejdstagere, der ønsker at skifte karriere
- midler og ressourcer til efteruddannelse og livslang læring med henblik på en kvalificeret arbejdsstyrke. I den forbindelse er social dialog et vigtigt element.

EØSU opfordrer til at oprette et videns- og innovationsfællesskab (VIF) for føde- og drikkevaresektoren, eftersom et sådant ikke blot indebærer et væsentligt engagement i øgede F&U-investeringer frem mod 2020, men også bidrager kraftigt til øget beskæftigelse og vækst.

Endelig understreger EØSU vigtigheden af

- at beskytte de europæiske arbejdstageres og forbrugeres rettigheder
- fuldt ud og effektivt at ratificere, gennemføre og håndhæve ILO's grundlæggende standarder
- de europæiske standarder i føde- og drikkevaresektoren.

1.2.4. **Sikre en bæredygtig fødevarekæde**

EØSU ønsker på ny at fremhæve, at der er fordele forbundet med at fremme et bæredygtigt forbrug og en bæredygtig produktion i tæt tilknytning til gennemførelsen af køreplanen til et ressourceeffektivt Europa⁽³⁾, og opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre disse politikker via køreplanen og det europæiske halvår⁽⁴⁾. EØSU ser derfor gerne en holistisk plan for opnåelse af bæredygtighed i fødevarekæden. EØSU opfordrer Kommissionen til at vedtage en meddelelse om bæredygtighed i fødevaresystemerne.

EØSU bør sikre fuld mediebevågenhed på Expo Milan omkring udvalgets anbefalinger på dette område samt andre udtalelser afgivet inden for de seneste måneder om fødevarer.

⁽³⁾ COM(2011) 571 final.

⁽⁴⁾ EUT C 191 af 29.6.2012, s. 6.

1.2.5. Fødevarespild

EØSU understreger på ny ⁽⁵⁾, at det er nødvendigt at råde over en definition og en fælles og globalt ensrettet metode på EU-niveau for at kunne sætte tal på fødevaretabet og fødevarespildet — en definition og en metode, der også skal omfatte genbrug og udnyttelse af usolgte fødevarer. Udvalget mener imidlertid, at man skal iværksætte konkrete tiltag uden at afvente resultaterne af igangværende EU- og internationale forskningsprojekter. Sådanne tiltag bør omfatte oplysningskampagner om fødevarespild i alle led i fødevarekæden og bidrage til udvikling og udbredelse af bedste praksis.

Den fremtidige industripolitik for føde- og drikkevaresektoren bør være afbalanceret og forebygge fødevarespild: politikker til forebyggelse af fødevarespild bør tage udgangspunkt i fødevarekæden, fra produkterne høstes, til de når forbrugerne.

Der bør også foretages en grundig undersøgelse af skattepolitikken (moms), og indsatsen i medlemsstaterne bør koordineres for at fremme donationer til fødevarebanker som et middel til at mindske fødevarespild.

1.2.6. Forsyningskæde — fair praksis

EØSU slår fortsat til lyd for en kulturændring i forretningsrelationerne i retning af en fair handelspraksis i alle led af fødevarekæden sådan som beskrevet i udvalgets udtalelse af 9. maj 2013 ⁽⁶⁾ og bifalder derfor de bestræbelser, som distributører og føde- og drikkevareproducenter har sat i gang med henblik på udvikling af et frivilligt initiativ til fremme af fair forretningsrelationer i hele fødevareforsyningskæden (forsyningskædeinitiativet ⁽⁷⁾).

1.2.7. Forskning og udvikling (F&U) samt innovation

Fødevaresektoren står over for vigtige udfordringer som følge af begrænsede F&U-midler. Efter EØSU's mening skal der ske en klar målretning af F&U, og industrien bør være en central partner i planlægningen af, hvordan det gøres. Innovation bør desuden især baseres på forbrugernes forventninger for at krones med held og blive accepteret.

1.2.8. SMV'er i føde- og drikkevaresektoren

De omkostninger, der er forbundet med at overholde EU-lovgivningen, er særligt belastende for SMV'er. Hyppige ændringer og manglende harmonisering, f.eks. vedrørende krav til mærkning, belaster og hæmmer vækst. EØSU synes, at man skal være specielt opmærksom på SMV'ers særlige behov, især med henblik på at reducere den administrative byrde, men maner samtidig til forsigtighed med hensyn til undtagelser, især undtagelser for SMV, der vedrører fødevaresikkerhed, eftersom de vil kunne have en negativ effekt og skubbe disse virksomheder ud af markedet.

1.2.9. EØSU opfordrer indtrængende Kommissionen til at udarbejde en rapport om, hvorvidt ingredienser og næringsstoffer skal være angivet på alkoholholdige drikkevarer.

⁽⁵⁾ EUT C 161 af 6.6.2013, s. 46.

⁽⁶⁾ EØSU's udtalelse »Kommercielle forbindelser mellem store detailhandelskæder og leverandører af fødevarer — aktuel status«, der er offentliggjort i EUT C 133 af 9.5.2013, s. 16

⁽⁷⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

2. Den nuværende situation i den europæiske føde- og drikkevaresektor

2.1. Den europæiske føde- og drikkevareindustri er den største forarbejdningssektor i EU's økonomi. Den omsætter årligt for over 1 000 mia. euro og beskæftiger direkte 4,25 mio. arbejdstagere i EU. Den er desuden en del af en værdikæde, som beskæftiger sammenlagt 32 mio. mennesker og står for 7 % af EU's BNP. SMV'er udgør 99,1 % af virksomhederne i føde- og drikkevaresektoren ⁽⁸⁾.

2.2. Private F&U-investeringer udgør 0,27 % af sektorens omsætning. Det Fælles Forskningscenter JRC's resultattavle for 2012 bekræftede tendenserne fra tidligere år, især at EU har konstante niveauer for private F&U-investeringer, men halter bag efter sine internationale konkurrenter ⁽⁹⁾.

2.3. Føde- og drikkevaresektoren forarbejder 70 % af EU's landbrugsproduktion og leverer sikre og nærende fødevarer af høj kvalitet til de europæiske forbrugere.

2.4. Eksporten af forarbejdede føde- og drikkevarer fra Europa til det internationale marked havde i 2012 en værdi af 86,2 mia. euro ⁽¹⁰⁾, hvilket gjorde EU til den største eksportør i verden i denne sektor. EU's handelsbalance viste desuden et rekordstort overskud på 23 mia. euro i 2012. Gennem de seneste 20 år er handlen med føde- og drikkevarer mellem medlemsstaterne blevet tredoblet til omkring 450 mia. euro ⁽¹¹⁾.

2.5. Der er tale om en ikkecyklisk og stabil økonomisk sektor, der er stærkt til stede i alle medlemsstater og utvivlsomt yder et vigtigt bidrag til den europæiske forarbejdningsindustri's bestræbelser på at øge sin andel af BNP til de 20 %, som Kommissionen har sat som mål i forbindelse med EU 2020-strategien ⁽¹²⁾. EØSU bekræfter sin støtte og gentager sin anbefaling om, at dette mål suppleres med en høj vægtning af det kvalitative aspekt ⁽¹³⁾.

2.6. Centrale konkurrenceevneindikatorer viser dog, at sektorens konkurrenceevne er faldende. I en situation med stigende international efterspørgsel er eksportmarksandelen faldet fra år til år (værdi af eksporten i 2012: 16,1 % i forhold til 20,5 % i 2002) ⁽¹⁴⁾.

2.7. EØSU's initiativudtalelse søger at sætte særlig fokus på føde- og drikkevaresektoren ved at pege på de foranstaltninger, som er nødvendige for at vende den negative udvikling og forbedre sektorens konkurrenceevne såvel på det indre marked som i verden som helhed.

2.8. Forbrugerne har krav på sandfærdige og afbalancerede oplysninger om alkoholholdige drikkevarer, så de kan træffe informerede beslutninger om deres forbrug. Alle alkoholholdige drikkevarer, uanset alkoholindhold, bør være omfattet af de samme regler. EØSU opfordrer indtrængende Kommissionen til straks at udarbejde den rapport, der i henhold til forordning (EU) nr. 1169/2011 krævedes udarbejdet senest i december 2014, om, hvorvidt alkoholholdige drikkevarer i fremtiden bør være omfattet af kravet om angivelse af oplysninger om ingredienser og næringsstoffer.

3. Indsatsen for øget industriel aktivitet i Europa

3.1. EU-institutionernes initiativer

Rådet (konkurrenceevne) erkendte, at alle industrielle sektorer kan bidrage til den europæiske økonomi, og opfordrede Kommissionen til at tage sektorielle initiativer ⁽¹⁵⁾.

⁽⁸⁾ Kilde: Data and Trends of the European Food and Drink Industry 2013-2014
http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽⁹⁾ Kilde: 2012 EU Industrial R&D Investment Scoreboard, JRC og GD RTD.

⁽¹⁰⁾ http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/publications/docs/20years/achievements-web_en.pdf

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_da.pdf

⁽¹³⁾ EØSU's udtalelse »En industriel renæssance i Europa« (EUT C 311 af 12.9.2014, s. 47).

⁽¹⁴⁾ Kilde: UN Comtrade 2012.

⁽¹⁵⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=DA&f=ST%2017202%202013%20INIT>

Kommissionen fulgte nøje opfordringen og udsendte meddelelsen »**En industriel renæssance i Europa**« (COM(2014) 14 final) ⁽¹⁶⁾. To måneder senere fremhævede EU's stats- og regeringschefer på topmødet i marts 2014, at »Europa har brug for et stærkt og konkurrencedygtigt industrigrundlag«, understregede, at »konkurrenceevne kræver et stabilt, enkelt og forudsigeligt miljø« og var enige om, at »industriens konkurrenceevne systematisk bør integreres i alle EU's politikområder« ⁽¹⁷⁾.

I mellemtiden har det **Forum på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevareforsyningskæde** ⁽¹⁸⁾, som EU's kommissær for erhvervsliv og iværksætterier nedsatte i 2009, offentliggjort sin endelige rapport. Dets anbefalinger vedrørende udvikling af en industripolitik i fødevaresektoren blev enstemmigt ⁽¹⁹⁾ vedtaget på forummets sidste møde den 15. oktober 2014. Der tages hensyn til disse anbefalinger i nærværende EØSU-udtalelse.

EØSU ser nu frem til at yde sit bidrag til flere initiativer fra Kommissionen, herunder deltagelse i verdensudstillingen i Milano 2015, hvor fødevaresikkerhed vil være et centralt emne på udvalgets stand. Desuden offentliggøres efter planen en undersøgelse om **EU's føde- og drikkevarerindustriens konkurrencemæssige stilling** senest i oktober 2015.

EØSU konstaterer endvidere, at EXPO Milan, der netop er åbnet, har »Feeding the Planet, Energy for Life« (føde til verden, energi til livet) som tema. Kommissionen opfordrer til debat om, hvordan videnskab og innovation kan bidrage til global fødevaresikkerhed og bæredygtighed. Dette er en glimrende lejlighed for EØSU til i den offentlige debat at fremføre de synspunkter, der er kommet frem i denne udtalelse og i andre udtalelser om fødevarer, som er færdiggjort i de seneste måneder. Kommissionens stand på EXPO Milan er det ideelle sted, hvor denne debat kunne finde sted inden for rammerne af en eller flere informationsseminarer, som afholdes med dette særlige mål for øje.

3.2. Fødevareproducenter træffer fælles beslutninger med fagforeninger

FoodDrinkEurope og EFFAT (**Den europæiske sammenslutning af fagforeninger inden for fødevarer, landbrug og turisme**) undertegnede i marts 2014 en fælles erklæring om behovet for sektorspecifikke foranstaltninger på europæisk niveau til fordel for føde- og drikkevarerektoren.

4. Vigtige aktionsakser: udformning af en industriel politik for den europæiske føde- og drikkevarerektor

4.1. Arbejde hen imod en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i det indre marked for føde- og drikkevarer

4.1.1. EU's fødevarelovgivning er stærkt harmoniseret, og sektoren har betydelige fordele af de muligheder, som det indre marked giver. Handelen mellem medlemsstaterne er vokset betydeligt i det sidste årti og svarer i dag til ca. 20 % af EU's føde- og drikkevarerproduktion. Virksomhederne melder dog stadig om forskellige fortolkninger af og forskelle i gennemførelsespraksis i forbindelse med EU's lovgivning om fødevarestandarder. Yderligere integration vil åbne nye muligheder for vækst ⁽²⁰⁾.

Bedre relationer i fødevareforsyningskæden er også afgørende for at sikre en konkurrencedygtig føde- og drikkevarerektor ⁽²¹⁾.

4.1.2. Europa-Kommissionens arbejde, overvågningen af det europæiske fødevareforsyningskædeinitiativ ⁽²²⁾ effektivitet samt håndhævelsen af reglerne på nationalt niveau er alle af enorm betydning ⁽²³⁾. Fødevareforsyningskædeinitiativet er et vigtigt frivilligt fælles initiativ, som er sat i værk af interessentorganisationer i hele fødevarekæden. Det tilbyder et system, som forbedrer de indbyrdes forretningsrelationer og som søger at finde løsninger på uoverensstemmelser i de kommercielle forbindelser.

⁽¹⁶⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX:52014DC0014>

⁽¹⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7-2014-REV-1/da/pdf>

⁽¹⁸⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:210:0004:0005:DA:PDF>

⁽¹⁹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1139_en.htm

⁽²⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX:52014SC0014>

⁽²¹⁾ EØSU's udtalelse offentliggjort i EUT C 133 af 9.5.2013, s. 16.

⁽²²⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

⁽²³⁾ COM(2014) 472.

4.2. Fremme af bæredygtig beskæftigelse og arbejdsproduktivitet

4.2.1. Med henblik på at forbedre arbejdstyrkens færdigheder i sektoren vedtog EFFAT og FoodDrinkEurope i 2013 en fælles rapport, der beskriver den politik for efteruddannelse og færdigheder, som er nødvendig, hvis udfordringerne på arbejdsmarkedet skal klares ⁽²⁴⁾.

4.2.2. Deres lancering af »Youth Apprenticeship Pledge for the food and drink industry« ⁽²⁵⁾ havde til formål at fremme lærepladser af høj kvalitet i føde- og drikkevarevirksomheder i EU, navnlig i små og mellemstore virksomheder.

4.3. Styrke international handel

4.3.1. Med en positiv handelsbalance på 23 mia. EUR i 2012 er EU fortsat den førende eksportør af føde- og drikkevarer på trods af en faldende markedsandel af den globale føde- og drikkevarehandel. Lande som Kina og Brasilien har omvendt til stadighed øget deres eksportmarkedsandel igennem de senere år ⁽²⁶⁾.

4.3.2. Fødevarer sikkerhed er selvfølgelig af allerstørste betydning ⁽²⁷⁾, men øget eksport er ikke desto mindre en af hovedkilderne til vækst i alle sektorer. Nu hvor andelen af rige mennesker vokser i vækstlandene, bør industrien rustes til at efterkomme den øgede efterspørgsel på verdensmarkedet.

4.3.3. En betydningsfuld multilateral WTO-aftale ville have været den mest effektive metode til at åbne markederne, men på trods af flere forhandlingsrunder har man ikke været i stand til at nå frem til en omfattende aftale.

4.3.4. Bilaterale handelsaftaler har derfor fået stor betydning og har opnået gode resultater såvel for den europæiske industri generelt som for føde- og drikkevaresektoren mere specifikt. De igangværende forhandlinger om det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab bør omhandle både toldmæssige og ikke-toldmæssige handelshindringer med vægt på gensidigheden i behandlingen af føde- og drikkevarer fra Europa, uden at dette på nogen måde sætter de europæiske forbrugeres interesser på spil. Resultatet bør føre til betydelige fordele for den europæiske fødevarer sektor ⁽²⁸⁾.

4.3.5. EU's salgsfremmende politik bidrager effektivt til kapitalisering af de europæiske fødevarers positive image i resten af verden og udbreder kendskabet til de europæiske fødevarers vigtigste fortrin.

4.4. Bidrage til bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug

4.4.1. Som det fremgår af udtalelsen fra 2012 ⁽²⁹⁾, betyder bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion »anvendelse af tjenesteydelser og produkter, som skaber en større værdi ved brug af færre naturressourcer, og står i centrum for de strategier, der har til formål at øge ressourceeffektiviteten og fremme en grøn økonomi«.

4.4.2. Europæiske føde- og drikkevarebrancher er afhængige af adgang til passende mængder råvarer i form af fødevarer, som opfylder specifikke kvalitetskrav og leveres til en konkurrencedygtig pris.

4.4.3. Fødevarerspild er en af de største udfordringer: ca. 90 mio. ton fødevarer går hvert år til spilde i den europæiske fødevarekæde. Når fødevarer går til spilde, går de råvarer, der har været anvendt til at producere fødevarerne, dvs. f.eks. vand, kunstgødning og brændstof, også til spilde. Nogleinitiativer som »Every Crumb Counts«-kampagnen og offentliggørelsen af et Tool Kit til industrien har ført til en række partnerskaber med relevante aktører. En EØSU-udtalelse om forebyggelse og begrænsning af spild af fødevarer, som blev vedtaget i 2013, har givet indsigt i problemer og mulige løsninger i den henseende (NAT/570).

⁽²⁴⁾ <http://www.effat.org/en/node/10599>

⁽²⁵⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/fooddrink-europe-effat-pledge_en.pdf

⁽²⁶⁾ http://www.fooddrink-europe.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽²⁷⁾ EUT C 255 af 22.9.2010, s. 1–9.

⁽²⁸⁾ Se Copa-Cogeca's og FoodDrinkEurope's fælles udtalelse <http://www.fooddrink-europe.eu/news/statement/agri-food-chain-reps-call-on-negotiators-to-resolve-non-tariff-measures-in/>

⁽²⁹⁾ EUT C 191 af 29.6.2012, s. 6–11.

4.4.4. Kommissionen har anbefalet, at fødevaresektoren får status af prioriteret område for større ressourceeffektivitet, og har gennemført en indgående høring om det europæiske fødevaresystems bæredygtighed ⁽³⁰⁾.

4.4.5. Bæredygtighed skal ses i et bredere perspektiv og ikke kun have fokus på miljømæssig bæredygtighed — der skal også fokuseres på den sociale og den økonomiske bæredygtighed. Det gjorde man i den fælles erklæring, som 11 organisationer, der repræsenterede fødevarekæden i Forummet på Højt Plan, vedtog ⁽³¹⁾.

4.5. Opbygge en innovativ union

4.5.1. F&U-investeringsniveauerne er lave i EU's føde- og drikkevaresektor både i forhold til andre forarbejdningssektorer og i forhold til føde- og drikkevaresektorer i resten af verden ⁽³²⁾.

4.5.2. Man skal støtte og tilskynde til oprettelsen af videns- og innovationsfællesskaber (VIF'er) i føde- og drikkevaresektoren. VIF'er har en langsigtet horisont på 7-15 år, samtidig med at de også opfylder visse målsætninger på kort og mellemlangt sigt som f.eks. den vigtige forpligtelse til at øge F&U-investeringerne inden 2020 og bidrager til at skabe øget vækst og beskæftigelse.

Føde- og drikkevarevirksomheder møder endeløse problemer, når de indfører nye produkter og innovative processer. SMV'er lider mest på grund af begrænset organisations- og ressourcekapacitet, og fordi de mangler de nødvendige ledelsesmæssige kompetencer, erfaringer og strategiske visioner. Godkendelsesprocedurer for markedsføring af nye produkter må speedes op, samtidig med at forsigtighedsprincippet altid overholdes, så kun produkter, der er sikre for forbrugernes helbred, sendes ud på markedet.

4.6. Færre administrative byrder, især for SMV'er

4.6.1. SMV'er lider især under en mangfoldighed af strukturer, som resulterer i unødvendige administrative byrder. Disse spiller en afgørende rolle for sektorens konkurrenceevne og kræver derfor særlig opmærksomhed, uden at dette går ud over fødevaresikkerheden eller arbejdstagernes og forbrugernes rettigheder.

4.6.2. I forbindelse med REFIT-program har Kommissionen taget et vigtigt skridt i retning af at sikre, at EU-lovgivningen er tjenlig for erhvervslivet og forbedrer konkurrenceevnen ⁽³³⁾.

Bruxelles, den 27. maj 2015.

Henri MALOSSE

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽³⁰⁾ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/food.htm>

⁽³¹⁾ Fælles erklæring af 7. marts 2014 »Foranstaltninger med henblik på en mere bæredygtig europæisk fødevarekæde«
<http://www.fooddrinkurope.eu/news/press-release/europes-food-chain-partners-working-towards-more-sustainable-food-systems/>

⁽³²⁾ Se fodnote 15.

⁽³³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-682_da.htm